

Myndigheten för kulturanalys

Projekt med kulturanknytning i EU:s struktur- och investeringsfonder 2025

2026-06-25

Sammanfattning.....	2
Inledning.....	4
EU:s programperiod 2021–2027	4
Metod och material.....	5
Svenska projekt med kulturanknytning	5
Datainsamling	6
Disposition.....	6
De europeiska struktur- och investeringsfonderna	7
Resultat	10
Utfallet i de europeiska struktur- och investeringsfonderna	10
Europeiska regionala utvecklingsfonden.....	11
Projekt i de regionala strukturfondsprogrammen	12
Projekt i det nationella regionalfondsprogrammet.....	12
Projekt i Interreg (Europeiskt territoriellt samarbete).....	13
Europeiska socialfonden	15
Projekt i ESF+	15
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	16
Strategisk plan och Leader har ersatt Landsbygdsprogrammet och Lokalt ledd utveckling	16
Projekt i Strategisk plan	17
Lokalt ledd utveckling genom Leader	20
Projekt i Lokalt ledd utveckling genom Leader	20
Referenser.....	23
Bilaga 1. Bedöma kulturanknytning	24
Strategisk plan och Leader.....	25
Beviljade EU-medel.....	26
Beslutsdatum.....	26
Bilaga 2. Tabeller	27

Sammanfattning

Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) har i uppdrag att redovisa en samlad uppföljning och analys av utfallet av svenska projekt med kulturanknytning som har beviljats stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2021–2027, inklusive projekt inom de territoriella samarbetsprogrammen.

Denna promemoria följer utfallet av Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. De program som undersöks inom fonderna är

- de regionala strukturfondsprogrammen
- det nationella regionalfondsprogrammet
- Interreg (Europeiskt territoriellt samarbete)
- Europeiska socialfonden plus
- Strategisk plan
- Lokalt ledd utveckling genom Leader.

Inom ramen för uppdraget inhämtar Kulturanalys information om de projekt som beviljats stöd inom programmen. Med hjälp av informationen bedömer vi sedan projektens kulturanknytning. Under 2025 beviljades medel till 153 svenska projekt som vi bedömt har kulturanknytning. De beviljades cirka 154 miljoner kronor i EU-medel. Medel till projekt med kulturanknytning stod för 4,4 procent av de totala beviljade medlen till projekt med svenska projektägare eller samarbetspartner.

Hur stor andel av totala medel som tilldelades projekt med kulturanknytning skiljer sig mellan fonder, program, och även mellan enskilda programområden. Bland 2025 års projekt finns flera som är inriktade mot kulturturism och bevarande av kulturmiljöer. Så har även varit fallet tidigare år. Flest projekt med kulturanknytning finns inom Lokalt ledd utveckling genom Leader och Strategisk plan. Lokalt ledd utveckling genom Leader beviljade under 2025 medel till 111 projekt med kulturanknytning, och Strategisk plan beviljade medel till 20 projekt med kulturanknytning.

Under 2025 beviljade de regionala strukturfondsprogrammen medel till 2 projekt med kulturanknytning. Programområdena Mellersta Norrland och Norra Mellansverige beviljade medel till varsitt projekt med kulturanknytning. De övriga programområdena inom de regionala strukturfondsprogrammen beviljade inte medel till projekt med kulturanknytning.

I det nationella strukturfondsprogrammet beviljades under 2025 medel till 1 projekt med kulturanknytning. Detta projekt med kulturanknytning omfattade spelindustrin,

och beviljades totalt 5,3 miljoner kronor. Andelen av totala medel som gick till projekt med kulturanknytning inom det nationella strukturfondsprogrammet var 5 procent under 2025, vilket var mer än 2024, då motsvarande andel var 0,1 procent.

Inom Interreg beviljade 7 av de 8 aktuella programområdena medel till kulturprojekt. North Sea Region, ESPON, Interact och Urbact 4 fattade under 2025 inga beslut om medel som gick till svenska projektägare eller samarbetspartners. Baltic Sea Region, Northern Periphery and Arctic samt Interreg Europe beviljade medel till projekt med kulturanknytning under 2025, till skillnad från 2024, då inga projekt som beviljades medel inom dessa program bedömdes ha kulturanknytning.

De tidigare programmen Lokalt ledd utveckling och Landsbygdsprogrammet inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling har avslutats och är nu stängda för ansökningar. Programmen beviljade under 2025 inte längre några medel till projekt som ansökt om medel tidigare år. Programmen Strategisk plan och Lokalt ledd utveckling genom Leader har nu helt ersatt de tidigare programmen inom fonden.

Inledning

Myndigheten för kulturanalys har enligt sin instruktion ett uppdrag att senast den 30 juni varje år redovisa en samlad uppföljning och analys av utfallet av svenska projekt med kulturanknytning som har beviljats stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2021–2027, inklusive projekt inom de territoriella samarbetsprogrammen.

Promemorian följer upp utfallet av program inom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. De program som undersöks inom fonderna är

- de regionala strukturfondsprogrammen
- det nationella regionalfondsprogrammet
- Interreg (Europeiskt territoriellt samarbete)
- Europeiska socialfonden plus
- Strategisk plan
- Lokalt ledd utveckling genom Leader.

EU:s programperiod 2021–2027

Uppdraget följer den nya programperioden som har förhandlats fram för struktur- och investeringsfonderna. De fem målen för EU:s investeringar 2021–2027 är

- ett smartare EU tack vare innovation, digitalisering, ekonomisk omvandling och stöd till småföretagen
- ett grönare, koldioxidfritt EU som genomför Parisavtalet och investerar i energiomställning, förnybara energikällor och klimatarbete
- ett mer sammankopplat EU, med strategiska transportnät och digitala nät
- ett mer socialt EU som följer principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stödjer bra arbetstillfällen, utbildning, kompetens, social inkludering och en jämlik hälso- och sjukvård
- ett EU som står närmare medborgarna och stödjer lokala utvecklingsstrategier och hållbar stadsutveckling i hela EU.

Metod och material

Svenska projekt med kulturanknytning

I rapporten redovisar vi beviljade EU-medel till svenska projekt med kulturanknytning. Med svenska projekt avses projekt i vilka en eller flera svenska parter är projektägare eller samarbetspart. Det betyder att omfattningen av svensk involvering varierar mellan projekten.

För att projekten ska bedömas ha kulturanknytning ska de genom sitt innehåll eller genomförande ha koppling till kultur. Det innebär att projekten ska ha någon form av koppling till konst, kultur, design, medier, spelkultur eller kulturarv. Projekt bedöms även ha kulturanknytning om beskrivningen av dem i ansökningarna innehåller element av kultur, bildkonst, teater, dans, musik, film, museer, hantverk, formgivning, arkiv, bibliotek, gastronomi, medier, spelkultur, kulturmiljö, kulturarv eller kulturhistoria. Likaså inkluderas projekt kopplade till kulturella och kreativa branscher (KKB). Företag inom KKB har kulturskapande eller andra kreativa processer som sin affärsidé eller råvara, och inriktningen rör antingen skapande, vidareförmedling av kulturell och kreativ kompetens eller tjänster kopplade till andras skapande (Regeringens skrivelse 2023/24:111).

Kulturanalys har identifierat projekt med kulturanknytning genom att granska projektbeskrivningar för beviljade projekt inom Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive Interreg och Europeiska socialfonden. Vi har sedan utgått från definitionen ovan för att bedöma om projekten har kulturanknytning.

Inom programmen Strategisk plan och Leader finns ett stort antal projekt, och vi har därför först filtrerat ut projekt med eventuell kulturanknytning med hjälp av ett antal fördefinierade sökord. Efter den första filtreringen har vi sedan bedömt kulturanknytning utifrån projektbeskrivningarna, på samma sätt som för ovan nämnda fonder. Läs mer i rapportens bilaga om hur vi bedömt projekten samt vilka sökord som vi använt.

De projekt som ingår i redovisningen har kommit olika långt i genomförande och har fått olika mycket utbetalt under innevarande programperiod. De siffror som redovisas baseras på beviljade projekt och beviljade belopp för det år som första beslut om beviljande fattats. Detta för att det ska vara möjligt att följa upp programperioden innan den är slut.

Fondernas program ställer olika krav på medfinansiering från de som söker medel. Kraven på och graden av medfinansiering från andra aktörer kan variera mellan 3 och 60 procent, vilket gör att EU-medlens andel av den totala finansieringen av projekten varierar stort mellan program och programområden.

Beloppen i rapporten redovisas i svenska kronor. I tabeller redovisas belopp i tusentals kronor. Uppgifter om projekt inom Interreg lämnas i euro, och därför

använder vi den av regeringen beslutade kursen 10,50 kronor per euro (SFS 1999:710) när vi beräknar de finansiella ramarna för programområden inom Interreg.

Datainsamling

Data om projekt inom de regionala strukturfonderna och det nationella regionalfondsprogrammet har levererats av Tillväxtverket tillsammans med data för Interreg-programområdena Öresund-Kattegat-Skagerrak, Sverige-Norge och Aurora. Uppgifter om övriga programområden inom Interreg har lämnats av kontaktpersoner på de svenska eller utländska programkontoren, eller hämtats på programområdenas webbplatser. Redovisningen av Strategisk plan och Lokalt ledd utveckling genom Leader bygger på data från Jordbruksverket. Där det behövts har data kompletterats med uppgifter från Svenska ESF-rådets webbplats.

Disposition

Efter detta inledande kapitel ges en översikt av de europeiska struktur- och investeringsfonderna och vilka program samt programområden som är kopplade till respektive fond. Sedan följer ett resultatkapitel där resultatet för 2025 presenteras.

Bilaga 1 beskriver metoden för bedömningar mer utförligt. Bilaga 2 innehåller tabeller över antalet projekt med kulturanknytning och deras beviljade medel från struktur- och investeringsfonderna över tid.

De europeiska struktur- och investeringsfonderna

Samlingsbegreppet *europeiska struktur- och investeringsfonder* avser de fonder som ingår i EU:s sammanhållningspolitik, gemensamma jordbrukspolitik samt nya och förstärkta prioriteringar. Sammanhållningspolitiken och den gemensamma jordbrukspolitikerna står var och en för cirka en tredjedel av EU:s totala budget. Fonderna förvaltas av EU-kommissionen och EU-länderna gemensamt. Inom varje fond finns program, och inom flera program finns programområden. De fonder som ingår i sammanhållningspolitiken har följande fem gemensamma mål¹:

- ett konkurrenskraftigare och smartare EU genom stöd till innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional bredbandsutbyggnad
- en omställning till en grönare ekonomi med noll nettoutsläpp och ett motståndskraftigt EU genom stöd till en ren och rättvis energiomställning, gröna och blå investeringar, den cirkulära ekonomin, begränsning av klimatförändringar, klimatanpassning, riskförebyggande, riskhantering och hållbar mobilitet i städer
- ett mer sammanlänkat Europa genom bättre mobilitet
- ett mer socialt och inkluderande EU genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter
- ett EU närmare medborgarna genom en hållbar och integrerad utveckling av alla typer av territorier och lokala initiativ.

Varje fond har även särskilda mål som fastställs i respektive förordning. I rapporten undersöks projekt som finansieras av tre fonder: 1) Europeiska regionala utvecklingsfonden, 2) Europeiska socialfonden och 3) Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden är båda del av EU:s sammanhållningspolitik och regleras av gemensamma bestämmelser. Dessa regler benämns *Common Provisions Regulation* (CPR). Under föregående programperiod (2014–2020) ingick även Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling i CPR-ramverket. I den nuvarande budgetperioden regleras fonden däremot genom det regelverk och de gemensamma mål som finns inom EU:s gemensamma jordbrukspolitik (s.k. *Common Agricultural Policy* eller ”CAP”).

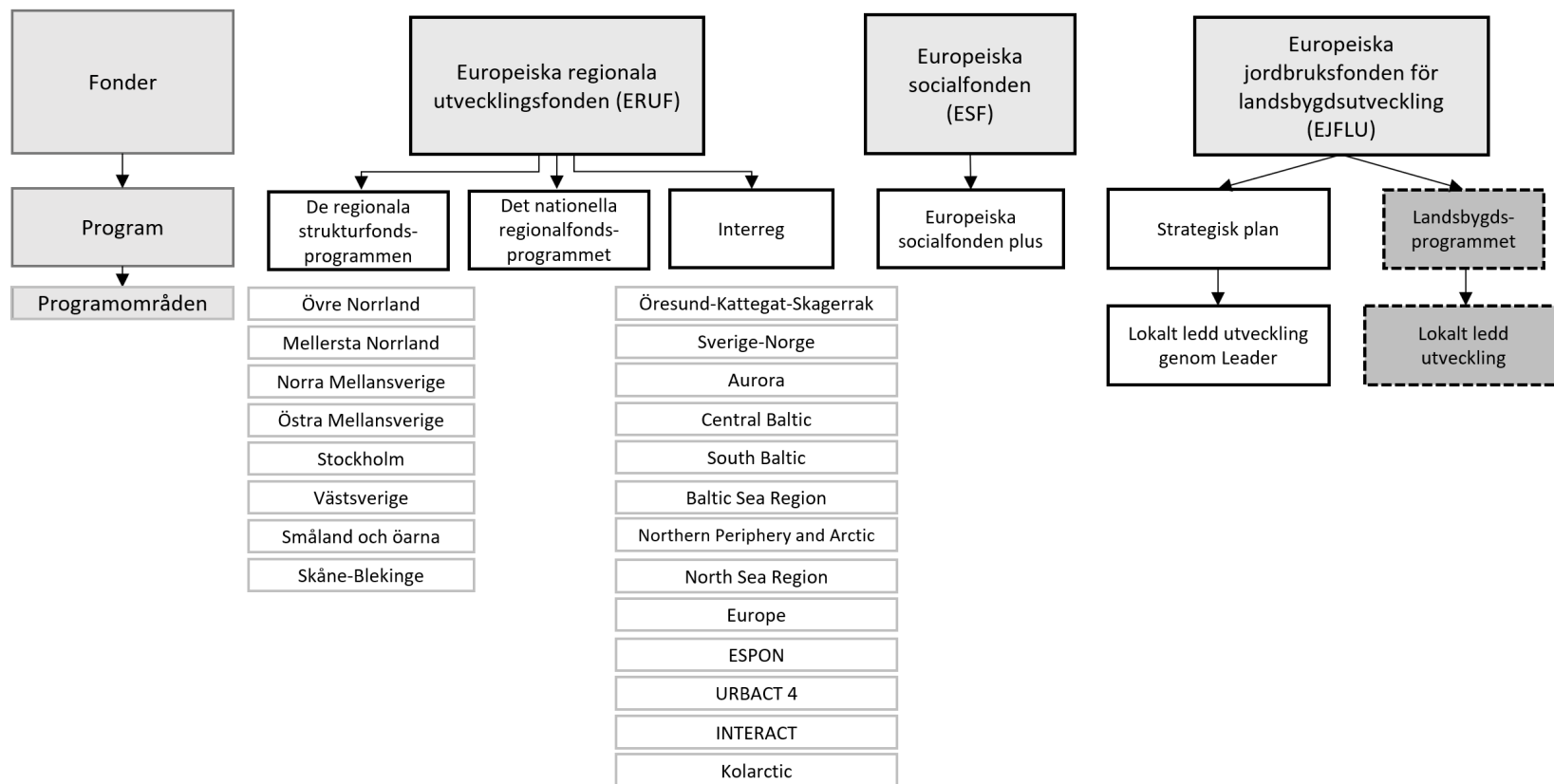
¹ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/funding-management-mode/common-provisions-regulation_sv

Viktiga mål för den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP 2023–2027) är följande²:

- säkerställa rättvisa inkomster för jordbrukare
- öka konkurrensen
- återställa maktbalansen i livsmedelskedjan
- åtgärder mot klimatförändringar
- miljövard
- bevarande av landskap och biologisk mångfald
- stöd till generationsskifte
- levande landsbygd
- kvalitetsskydd för livsmedel och hälsa
- främja kunskapsöverföring och innovation.

² https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/cap-overview/cap-glance/key-policy-objectives-cap-2023-27_sv

Figur 1. Fonder, program och programområden som undersöks i rapporten

Resultat

I kapitlet redovisas resultatet från uppföljningen av projekt inom Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Först presenteras utfallet på övergripande nivå för år 2025. Därefter redovisas utfall per program och programområde kopplat till fonderna.

I tidigare promemoria har Myndigheten för kulturanalys (2025) visat att beviljade medel till projekt med svenska deltagare har halverats sedan 2023, trots att samtliga program har beviljat medel. Det är dock oklart i vilken utsträckning denna utveckling kan förklaras av naturliga variationer i tilldelning av medel under programperiodens gång. För att få mest rättvisande utfall av programmen bör därför en analys göras för hela programperioden, när programperioden är slut.

Utfallet i de europeiska struktur- och investeringsfonderna

Av tabell 1 ser vi att totalt 153 projekt med kulturanknytning beviljades medel från något program inom fonderna 2025. Beviljade medel till projekt med kulturanknytning uppgick till cirka 154 miljoner kronor, vilket motsvarar ett genomsnittligt beviljat belopp på 1 miljon kronor per projekt med kulturanknytning.

Det program som beviljade medel till flest projekt med kulturanknytning var Leader (rad 6 i tabell 1), som beviljade totalt cirka 41 miljoner kronor till 111 projekt med kulturanknytning. De 111 beviljade projekten med kulturanknytning inom Leader utgör 73 procent av det totala antalet projekt med kulturanknytning som beviljades medel av fonderna under 2025. Strategisk plan beviljade totalt cirka 9 miljoner kronor till 20 projekt med kulturanknytning, vilket utgör 13 procent av det totala antalet projekt med kulturanknytning som beviljades medel av fonderna under 2025.

Även om många projekt beviljades medel inom de största programmen, fick flertalet av projekten relativt små belopp. Strategisk plan och Leader stod tillsammans för endast 33 procent av de totala beviljade medlen till projekt med kulturanknytning, trots att 86 procent av de projekt med kulturanknytning som beviljats medel fanns inom dessa program.

Detta kan jämföras med det enskilt största programmet vad gäller beviljade medel per projekt, Interreg. Interreg beviljade cirka 52 miljoner kronor till 13 projekt med kulturanknytning. Det motsvarar 34 procent av totala beviljade medel till projekt med kulturanknytning.

De program som beviljade det tredje största beloppet till projekt med kulturanknytning var de regionala strukturfondsprogrammen, som beviljade cirka 25

miljoner kronor till 2 projekt med kulturanknytning. Detta belopp motsvarar 16 procent av de totala medel som beviljades till projekt med kulturanknytning.

Liksom tidigare år beviljades medel till projekt inte inom alla programområden. Inom de regionala strukturfondsprogrammen var det 6 programområden som under 2025 inte beviljade medel till projekt med kulturanknytning. Inom Interreg var det 4 aktiva programområden som inte fattade beslut om medel som gick till svenska projektägare eller samarbetspartners under 2025. Programområdet Central Baltic fattade under 2025 beslut om medel som gick till svenska projektägare eller samarbetspartner, men inget av dessa rörde projekt med kulturanknytning.

Respektive program och programområden beskrivs utförligare senare i rapporten. För en längre jämförelse över tid med bland annat antalet projekt med kulturanknytning, se tabell 10 i bilaga 2.

Tabell 1. Projekt i de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2025, antal, andel och i tusental kronor

Program	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
De regionala strukturfondsprogrammen	109	738 680	2	24 590	3,3%
Det nationella regionalfondsprogrammet	30	106 229	1	5 360	5,0%
Interreg	121	338 248	13	51 714	15,3%
ESF+	201	1 748 271	6	21 869	1,3%
Strategisk plan	1651	399 127	20	9 079	2,3%
Leader	488	187 672	111	41 323	22,0%
Totalt	2 600	3 518 227	153	153 935	4,4%

Kommentar: Endast projekt med svenska projektägare eller svenska deltagande partners inkluderas i redovisningen.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

I Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) ingår de regionala strukturfondsprogrammen, det nationella regionalfondsprogrammet och Interreg. ERUF har för programperioden 2021–2027 målet att främja hållbar utveckling och sysselsättning i alla Europas regioner.

EU och den svenska regeringen har bestämt att ERUF ska arbeta mot tre politiska mål:

- ett smartare Europa – alla program
- ett grönare Europa – alla program
- ett mer sammanlänkat Europa – enbart programmen Övre Norrland och Mellersta Norrland.

Inom var och en av dessa politiska mål finns också specifika mål. Tillväxtverket ansvarar för att fördela cirka 8 miljarder kronor från ERUF till projekt som ska leda till investeringar i hållbar utveckling och sysselsättning i hela Sverige. Tillväxtverket efterfrågar 60 procents medfinansiering från andra aktörer.

Projekt i de regionala strukturfondsprogrammen

De regionala strukturfondsprogrammen (tabell 2) beviljade under 2025 totalt cirka 739 miljoner kronor till 109 projekt. Av de 109 beviljade projekten hade 2 kulturanknytning. De regionala strukturfondsprogrammen beviljade totalt cirka 25 miljoner kronor till dessa två projekt med kulturanknytning. Andelen beviljade medel till projekt med kulturanknytning var högst i Norra Mellansverige, där 16 procent av de totala beviljade medlen gick till projekt med kulturanknytning. Totalt beviljades 3 procent av de regionala strukturfondsprogrammets medel till projekt med kulturanknytning.

Det ena av de två projekten, *Kreativa kuggar*, beviljades cirka 17 miljoner kronor inom programområdet Norra Mellansverige. Det andra projektet, *Re:Do*, beviljades cirka 8 miljoner kronor inom programområdet Mellersta Norrland. Båda projekten syftar till att stärka små och medelstora företags konkurrenskraft inom de kulturella och kreativa branscherna. De övriga programområdena inom de regionala strukturfondsprogrammen beviljade inte medel till projekt med kulturanknytning.

Tabell 2. Projekt i de regionala strukturfondsprogrammen 2025, antal, andel och i tusental kronor

Programområde	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
Övre Norrland	31	323 335	0	0	0%
Mellersta Norrland	19	148 250	1	7 838	5,3%
Norra Mellansverige	20	102 230	1	16 752	16,4%
Östra Mellansverige	4	11 670	0	0	0%
Stockholm	4	54 148	0	0	0%
Västsverige	5	26 753	0	0	0%
Småland och öarna	13	25 815	0	0	0%
Skåne-Blekinge	13	46 479	0	0	0%
Totalt	109	738 680	2	24 590	3,3%

Projekt i det nationella regionalfondsprogrammet

Det nationella regionalfondsprogrammet (tabell 3) beviljade under 2025 totalt cirka 106 miljoner kronor till 30 projekt, varav 1 hade kulturanknytning. Projektet som beviljades medel, *SCORE*, syftade till att stärka den svenska dataspelsindustrin. Projektet beviljades cirka 5 miljoner kronor av det nationella regionalfondsprogrammet, vilket innebär att andelen av totala medel som gick till projekt med kulturanknytning var 5 procent. Under 2024 var motsvarande andel 0,1 procent (se Myndigheten för Kulturanalys 2025).

Tabell 3. Projekt i det nationella regionalfondsprogrammet 2025, antal, andel och i tusental kronor

Program	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
Det nationella regionalfondsprogrammet	30	106 229	1	5 360	5,0%

Projekt i Interreg (Europeiskt territoriellt samarbete)

Programmet Interregs mål är att främja en harmonisk ekonomisk, social och territoriell utveckling i EU som helhet. Programmet är inriktat på att stärka det gränsöverskridande samarbetet och tillhandahålla en ram för genomförandet av gemensamma åtgärder och politiskt utbyte mellan aktörer från olika medlemsstater. Utöver dessa mål finns två specificerade mål för programmet:

- bättre samarbetsstyrning genom åtgärder som ska förbättra den institutionella kapaciteten hos myndigheter, effektivisera den offentliga förvaltningen, få bort gränshinder samt bygga upp ömsesidigt förtroende mellan människor
- ett tryggare och säkrare Europa genom externa åtgärder, i synnerhet det som rör gränspassage, rörlighet över gränser och migrationshantering, inklusive skydd av migranter.

Följande programområden ingår i Interreg:

- sju gränsregionala programområden: Öresund-Kattegat-Skagerrak, Sverige-Norge, Aurora, Kolarctic, Central Baltic och South Baltic
- tre transnationella programområden: Northern Periphery and Arctic, Baltic Sea Region och North Sea Region
- fyra interregionala programområden: ESPON, Interact, Interreg Europe och Urbact 4.

Under 2025 fattades inga beslut om medel som gick till svenska projektägare eller samarbetspartner inom programområdena Interact, Urbact 4, ESPON och North Sea Region. Programområdet Kolarctic var under 2025, liksom föregående år, inaktivt på grund av det avbrutna programsamarbetet med Ryssland.

Sju av de åtta aktuella programområdena beviljade under 2025 medel till projekt med kulturanknytning. Programområdet Central Baltic beviljade under 2025 medel till 13 projekt med svenska projektägare eller samarbetspartner, men inget av dessa projekt hade kulturanknytning.

Projekt inom Interreg har ofta flera partner från samma land, men i rapporten redovisas enbart antal projekt och inte antal mottagare. Till exempel hade båda de kulturanknutna projekten *REAVES* och *InnoGS*, som under 2025 beviljades medel av programområdena Baltic Sea Region respektive Northern Periphery and Arctic, två mottagande svenska partner inom samma projekt.

Under 2025 beviljade Interreg (tabell 4) sammanlagt cirka 338 miljoner kronor till 121 projekt. Av dessa medel gick cirka 52 miljoner kronor till 13 projekt med kulturanknytning. Programområdena Öresund-Kattegat-Skagerrak, Sverige-Norge och Aurora beviljade vardera stöd till 1 projekt med kulturanknytning. South Baltic beviljade medel till 12 projekt, varav 2 hade kulturanknytning, och Baltic Sea Region beviljade medel till 25 projekt, varav 4 hade kulturanknytning. Northern Periphery and Arctic beviljade medel till totalt 9 projekt och Interreg Europe till 25 projekt. Dessa två programområden beviljade medel till 2 projekt med kulturanknytning vardera.

Andelen av totala beviljade medel som gick till projekt med kulturanknytning skiljer sig mellan olika programområden. Programområdet Öresund-Kattegat-Skagerrak beviljade 45 procent av områdets totala medel till projektet *DOKS*, som syftar till att stärka den gränsöverskridande arbetsmarknaden för danskonstnärer. Projektet *Skog till stol* beviljades 26 procent av totala medel till svenska projektägare eller partner inom programområdet Sverige-Norge; projektet syftar till att bidra till en hållbar omställning av den träbaserade interiörbranschen.

Inom Interreg beviljades minst andel medel till projekt med kulturanknytning inom programområdet Europe. Interreg Europe beviljade 2 projekt med kulturanknytning cirka 4 miljoner kronor, vilket var cirka 7 procent av programrådets totala medel (cirka 58 miljoner kronor).

Tabell 4. Projekt i Interreg 2025, antal, andel och i tusental kronor

Programområde	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
Öresund-Kattegat-Skagerrak	7	27 074	1	12 151	44,9%
Sverige-Norge	16	43 997	1	11 359	25,8%
Aurora	14	72 387	1	8 637	11,9%
Central Baltic	13	7 042	0	0	0%
South Baltic	12	33 059	2	3 006	9,1%
Baltic Sea Region	25	74 952	4	8 309	11,1%
Northern Periphery and Arctic	9	21 549	2	4 379	20,3%
North Sea Region	–	–	–	–	–
Europe	25	58 188	2	3 873	6,7%
ESPO	–	–	–	–	–
Urbact 4	–	–	–	–	–
Interact	–	–	–	–	–
Kolarctic	–	–	–	–	–
Totalt	121	338 248	13	51 714	15,3%

Kommentar: – betyder att uppgifter saknas, eller att programområdet under 2025 inte haft utlysning av medel som gått till svenska projektägare eller partner.

Europeiska socialfonden

Europeiska socialfonden stödjer EU:s politik för ekonomisk och social sammanhållning. Programmet Europeiska socialfonden plus (ESF+) inom Europeiska socialfonden är EU:s främsta verktyg för att främja sysselsättning i Europa. Svenska ESF-rådet ansvarar för att förvalta Sveriges andel av ESF+ och fördela medel till projekt som ska stödja det politiska målet ”ett mer socialt och inkluderande Europa”.³ Svenska ESF-rådets krav på medfinansiering varierar mellan fondens geografiska områden och programområden.

För att främja kompetensutveckling och motverka utanförskap fokuserar ESF+ på fem programområden:

- öka möjligheten för ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla
- öka möjligheten till arbete
- minska risken för ekonomisk utsatthet
- öka kapaciteten i den glesa geografin
- uppmuntra social innovation, övergångar till arbete och aktiv inkludering.

Projekt i ESF+

ESF+ (tabell 5) beviljade under 2025 totalt 1 748 miljoner kronor till 201 projekt. Av dessa projekt hade 6 kulturanknytning. Beviljade medel till dessa kulturanknutna projekt var totalt cirka 22 miljoner kronor, vilket motsvarar 1 procent av totala beviljade medel inom programmet. De beviljade projekten med kulturanknytning rörde bland annat kompetensutveckling för yrkesverksamma inom arkitektur, form och design (projektet *Create, Adapt, Sustain*) samt att integrera konstnärliga discipliner inom naturvetenskap och teknik (projektet *Lisa – Lärande i STEM-aktiviteter*).

Det projekt med kulturanknytning som beviljades mest medel av ESF+ var *Youth Impact Säffle*, med 8,5 miljoner kronor. Projektet syftar till att utveckla och testa nya arbetssätt som stärker ungas inflytande i samhällsutvecklingen, bland annat genom att driva kreativa workshoppar. Det projekt med kulturanknytning som beviljades minst medel av ESF+ var det tidigare nämnda projektet *Lisa – Lärande i STEM-aktiviteter* (cirka 650 000 kronor).

Tabell 5. Projekt i ESF+ 2025, antal, andel och i tusental kronor

Program	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
ESF+	201	1 748 271	6	21 869	1,3%

³ <https://eufonder.se/eufonder/hittaeufinansiering/socialfonden>

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling stödjer EU:s politik för landsbygdsutveckling. Den finansierar landsbygdsutvecklingsprogram i medlemsstaterna och i unionens regioner. Programmen utformas gemensamt av EU-kommissionen och medlemsstaterna med utgångspunkt i de strategiska riktlinjer för landsbygdsutvecklingspolitiken som har antagits av Europeiska rådet och prioriteringarna i de nationella strategiska planerna.

Fonden fokuserar på tre huvudmål under programperioden:

- att stärka jordbrukets konkurrenskraft
- att säkerställa hållbar förvaltning av naturresurser och klimatåtgärder
- att uppnå en balanserad territoriell utveckling av landsbygdsekonomier och samhällen på landsbygden, inklusive sysselsättningskapande och upprätthållande åtgärder.

Sedan 2023 ska varje medlemsland ta fram en strategisk plan för perioden 2023–2027. Den nuvarande programperioden började 2023 och pågår till 2027. Programmet Lokalt ledd utveckling genom Leader ingår i den nationellt beslutade strategiska planen. I rapporten betraktas även Strategisk plan som ett program, eftersom olika aktörer inom ramen för planen beviljar medel till projekt även utanför Leader-metoden, främst inom jordbruk och livsmedelsproduktion.

Strategisk plan och Leader har ersatt Landsbygdsprogrammet och Lokalt ledd utveckling

De tidigare programmen Landsbygdsprogrammet och Lokalt ledd utveckling har sedan 2023 stängts för ansökan om medel. Samtliga av de medel som beviljades under 2023 och 2024 har nu betalats ut. Inga ytterligare projekt beviljades medel inom dessa program under 2025.

Målet med Landsbygdsprogrammet var att utveckla lantbruk och landsbygder för att skapa en attraktiv landsbygd. Stöden i Landsbygdsprogrammet bidrog till prioriterade mål inom miljö och klimat, konkurrenskraft inom jordbruk, trädgård, rennäring och skogsbruk samt utveckling av nya jobb på landsbygden.

Landsbygdsprogrammet har ersatts av Strategisk plan, och det tidigare programmet Lokalt ledd utveckling har under den nuvarande programperioden 2023–2027 bytt namn till Lokalt ledd utveckling genom Leader. Lokalt ledd utveckling genom Leader under den nuvarande programperioden är i stort sett identiskt med Lokalt ledd utveckling under den föregående programperioden. Utfallet för Strategisk plan samt Lokalt ledd utveckling genom Leader för 2025 presenteras i denna rapport.

Projekt i Strategisk plan

Programmet Strategisk plan (tabell 6) beviljade under 2025 cirka 399 miljoner kronor till 1651 projekt. Av dessa medel gick 9 miljoner kronor till 20 projekt med kulturanknytning. De 20 projekten med kulturanknytning utgör cirka 1 procent av det totala antalet projekt som beviljats medel inom programmet. Medel till projekt med kulturanknytning motsvarar 2 procent av de totala medel som Strategisk plan beviljade under 2025.

På grund av programmets koppling till jordbruk och livsmedelsproduktion har flera av projekten med kulturanknytning kopplingar till gastronomi med hantverksmässig produktion eller traditionsbevarande. Det finns även projekt med beskrivningar som innehåller inslag av utveckling och bevarande av kultur- och naturvärden i odlingslandskapet. Det projekt med kulturanknytning som under 2025 beviljades mest medel inom Strategisk plan (1,4 miljoner kronor) var *Ett rikt odlingslandskap 2025–2028*, som syftade till att kompetensutveckla lantbrukare.

Tabell 6. Projekt i Strategisk plan 2025, antal, andel och i tusental kronor

Program	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
Strategisk plan	1 651	399 127	20	9 079	2,3%

Jordbruksverket inkluderar uppgifter om vilken handläggande organisation som beviljat medel till respektive projekt, och det är därför möjligt att geografiskt kartlägga både totalt antal projekt och antal projekt med kulturanknytning per län. I år redovisar Kulturanalys även uppgifter om totalt antal projekt samt projekt med kulturanknytning som beviljats medel av övriga statliga aktörer inom Strategisk plan.

I Strategisk plan rör det sig, utöver länen, om Jordbruksverket, Sametinget och Skogsstyrelsen. Dessa tre statliga aktörer beviljade inom ramen för Strategisk plan 2025 medel till 141 projekt (tabell 7). De 141 projekten beviljades sammanlagt cirka 73 miljoner kronor, vilket motsvarar 18 procent av de totala medel som beviljades inom Strategisk plan. Jordbruksverket, Sametinget och Skogsstyrelsen beviljade 838 000 kronor till 3 projekt med kulturanknytning, vilket motsvarar 9 procent av medlen till projekt med kulturanknytning inom Strategisk plan.

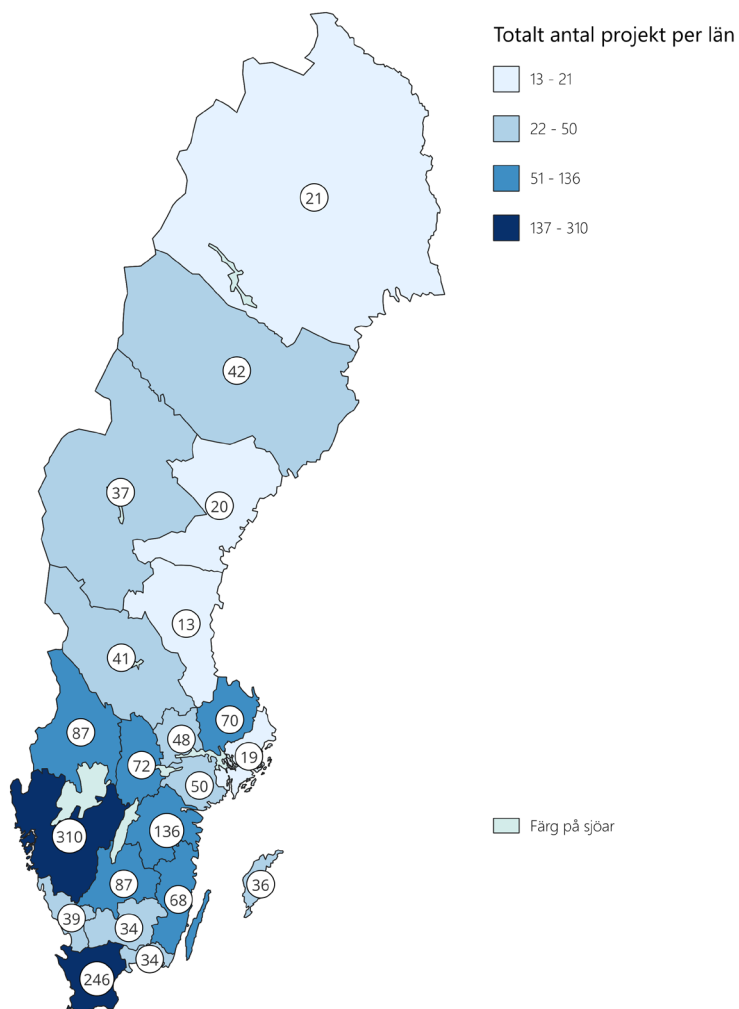
Tabell 7. Projekt i Strategisk plan per statlig aktör 2025, antal, andel och i tusental kronor

Aktör	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
Jordbruksverket	95	69 269	0	0	0%
Sametinget	44	2 427	2	495	20,3%
Skogsstyrelsen	2	852	1	343	40,3%
Län	1 510	326 579	17	8 241	2,5%
Totalt	1 651	399 127	20	9 079	2,3%

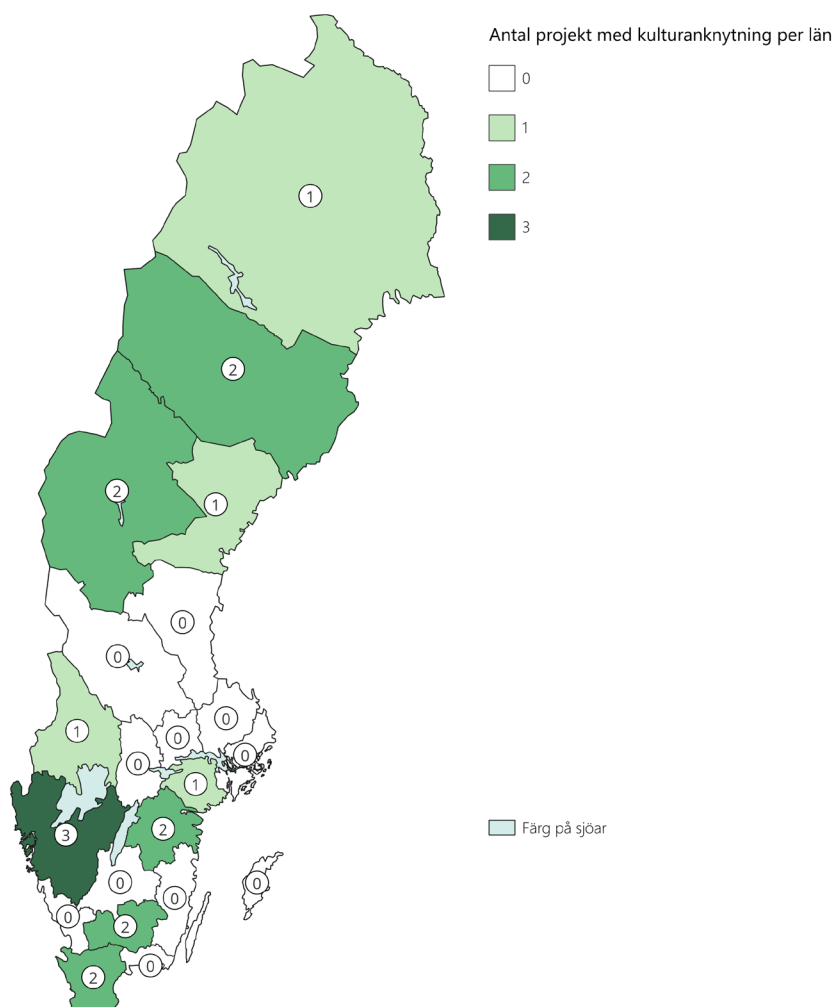
Kartor över beviljade projekt i Strategisk plan per län

Figur 2 och 3 redovisar totalt antal projekt som beviljats medel samt antal projekt med kulturanknytning inom Strategisk plan, geografiskt fördelat per handläggande län. Båda figurer redovisar antal projekt per län indelat i fyra storlekskategorier.

Figur 2. Beviljade projekt i Strategisk plan per län, 2025, antal

Figur 3. Projekt med kulturanknytning i Strategisk plan per län, 2025, antal

Lokalt ledd utveckling genom Leader

Leader är en benämning på en samverkansmetod där privat, ideell och offentlig sektor arbetar tillsammans för att bidra till lokal utveckling. Det sker genom att aktörerna möjliggör engagemang i, och en plattform för, utveckling av bygden, både på landsbygden och i staden. Målet är att skapa attraktiva områden med konkurrenskraftig verksamhet, nya företag och fler jobb.⁴

I Sverige finns 40 Leader-områden som är godkända av Jordbruksverket. I Leader-områdena är det möjligt att söka pengar till projekt från lokala Leader-kontor.

Projekt i Lokalt ledd utveckling genom Leader

Under 2025 beviljade programmet Lokalt ledd utveckling genom Leader (tabell 8) cirka 188 miljoner kronor till totalt 488 projekt, varav 111 hade kulturanknytning. Projekt med kulturanknytning beviljades totalt cirka 41 miljoner kronor inom programmet. Lokalt ledd utveckling genom Leader utmärker sig bland programmen i de europeiska struktur- och investeringsfonderna gällande andel av totala medel som beviljas till projekt med kulturanknytning, med 22 procent av totala medel som gick till projekt med kulturanknytning.

Storleken på beviljade medel till projekt med kulturanknytning varierar inom programmet. Det projekt med kulturanknytning som beviljades mest medel inom Leader var *KulturCrew Idériket Umeåregionen/Västerbotten*. Projektet beviljades 1,6 miljoner kronor för stöd till insatser för att främja ungas möjlighet att ta plats i det lokala kulturlivet. Projektet *Kortfilm Storsjödjuret* beviljades minst medel inom Leader (cirka 30 000 kronor) och syftade till att producera en kortfilm om den unika kulturen kring Storsjödjuret.

Tabell 8. Projekt i Lokalt ledd utveckling genom Leader 2025, antal, andel och i tusental kronor

Program	Totalt antal projekt	Total finansiering	Antal kulturprojekt	Medel till kultur	Andel medel till kultur
Leader	488	187 672	111	41 323	22,0%

Kartor över beviljade projekt per Leader-område

Figur 4 och 5 redovisar Leader-områdets antal projekt som beviljats medel samt antal projekt med kulturanknytning. Figur 4 redovisar de Leader-områden som var godkända av Jordbruksverket under bidragsperioden 2025, med totalt antal projekt som beviljades medel per Leader-område i etiketter på kartan. Figur 5 redovisar antal projekt med kulturanknytning per Leader-område, indelat i fem storlekskategorier.

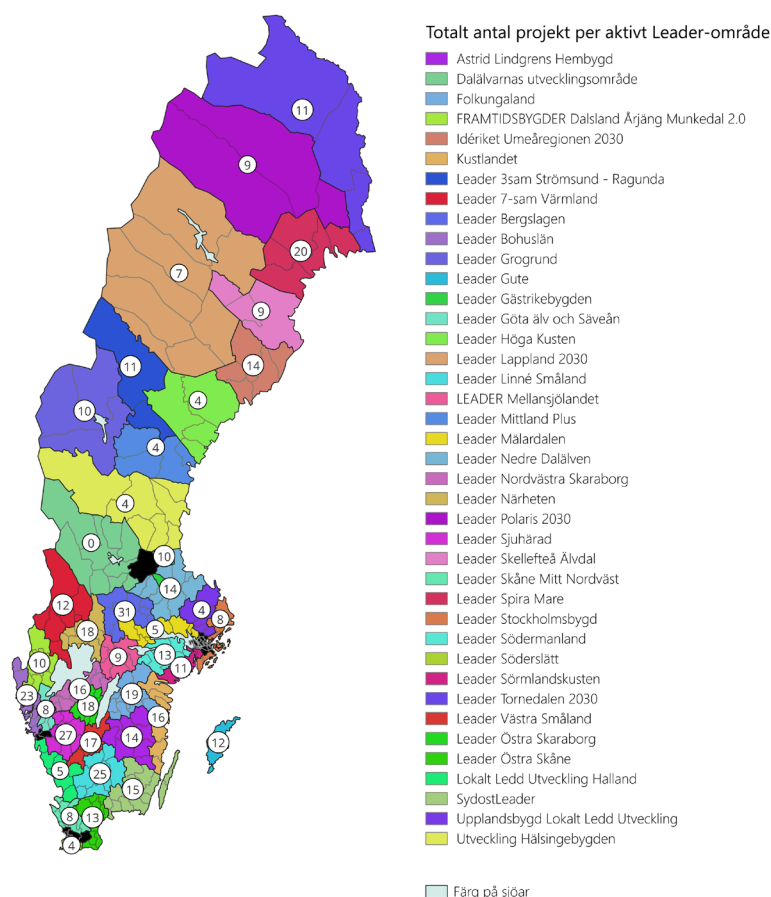
⁴ <https://jordbruksverket.se/stod/lokalt-ledd-utveckling-genom-leader/det-har-ar-lokalt-ledd-utveckling-genom-leader>

Uppgifter om godkända Leader-områden är hämtade från Jordbruksverkets webbplats.⁵ Kommuner som inte är anslutna till ett Leader-område redovisas med svart fyllningsfärg. Falu kommun har till exempel valt att inte medverka i något Leader-område under programperioden 2024–2027.⁶

Under den föregående programperioden 2014–2020 fanns Leader Lundaland, men kontoret är numera stängt och det går inte längre att söka stöd från organisationen. Leader Lundaland beviljade inte medel till projekt under 2025. Leader-området Dalälvarnas Utvecklingsområde är godkänt av Jordbruksverket under bidragsperioden 2023–2027, men beviljade inte medel till projekt under 2025.

Kartan beaktar inte de kommuner som ingår i flera Leader-områden, eller endast delvis i ett. Till exempel tillhör olika geografiska delar av Gävle kommun både Leader Gästrikebygden och Leader Nedre Dalälven. I dessa fall inkluderas kommunen i det Leader-område med flest medverkande kommuner.

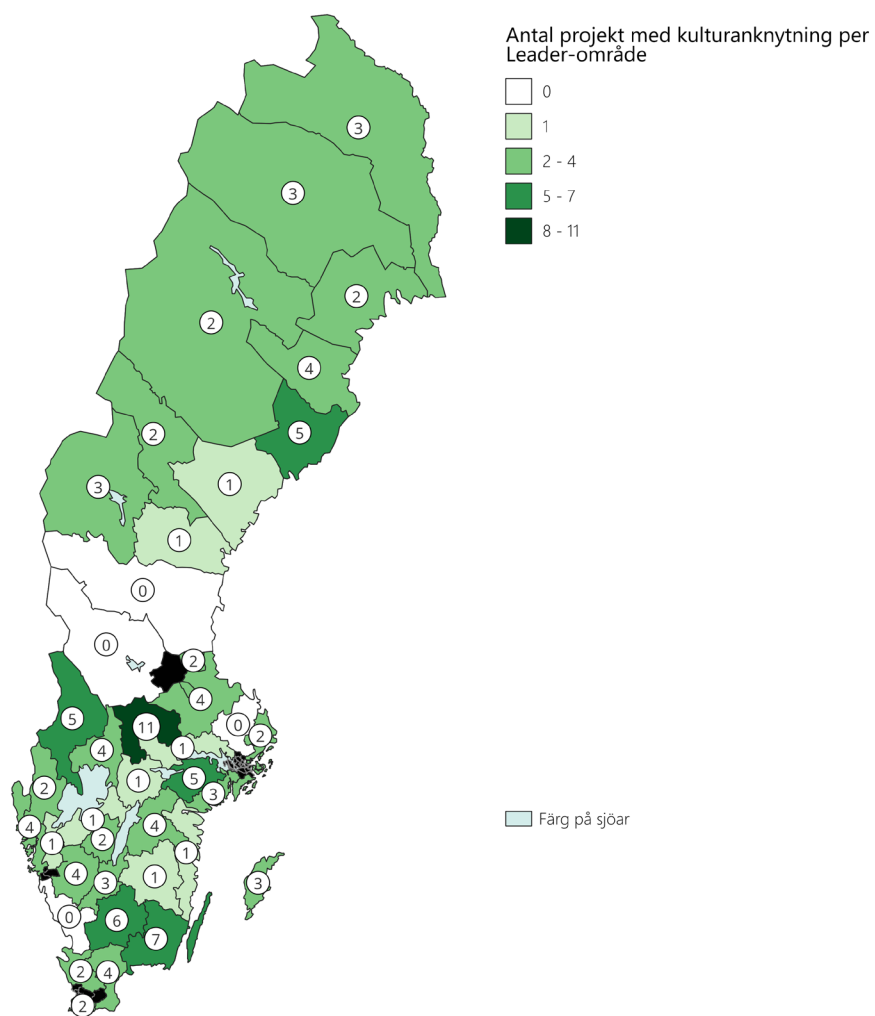
Figur 4. Beviljade projekt per Leader-område, 2025, antal

⁵ <https://jordbruksverket.se/stod/lokalt-ledd-utveckling-genom-leader/leaderomraden-i-sverige>

⁶ <https://www.falun.se/bygga-bo--miljo/landsbygd/stod-och-finansieringsmojligheter/lokalt-ledd-utveckling---leader>

Figur 5. Projekt med kulturanknytning per Leader-område, 2025, antal

Referenser

Förordning (1999:710) om valutakurs vid stöd från EU-budgeten.

Myndigheten för kulturanalys (2025). Projekt med kulturanknytning i EU:s struktur- och investeringsfonder 2024. Myndigheten för kulturanalys: Göteborg.

Kulturrådet (2021). Struktur- och investeringsfonder 2020. Statens kulturråd: Stockholm.

Regeringens skrivelse 2023/24:111. Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher.

<https://www.regeringen.se/contentassets/7b807f91ed234d5b97b973a83fe470b1/202411100webb.pdf>

Bilaga 1. Bedöma kulturanknytning

Kulturanalys har samlat in projekten från Europeiska regionala utvecklingsfonden inklusive Interreg och Europeiska socialfonden genom att efterfråga vilka projekt med svenska projektägare eller samarbetspartner som har beviljats medel under verksamhetsåret. Förfrågan skickades till de olika programmen eller programområdenas kontor eller kontaktpersoner. Sedan kompletterades uppgifterna med ytterligare data från Tillväxtverkets projektbank samt Svenska ESF-rådets webbplats där det krävdes, bland annat med beskrivningar av projekten.

Kulturanknytning betyder att projektet har koppling till konstarter, medier, bildning eller kulturarv. Metoden för att ta fram och identifiera projekt med kulturanknytning har tagits fram av Kulturrådet (2021) i samverkan med Riksantikvarieämbetet.

Projekt anses ha kulturanknytning om de innehåller element av kultur, bildkonst, teater, dans, musik, film, museer, hantverk, formgivning, arkiv, bibliotek, gastronomi, medier, kulturmiljö, kulturarv, spelkultur eller kulturhistoria. I våra bedömningar har även hantverksprojekt inkluderats, om vi har bedömt att de har tydliga inslag av bevarande av traditionella kunskaper.

Vi har även inkluderat projekt som omfattar specifikt kulturella och kreativa branscher (KKB). Företag inom KKB har kulturskapande eller andra kreativa processer som sin affärsidé eller råvara, och inriktningen rör antingen skapande, vidareförmedling av kulturell och kreativ kompetens eller tjänster kopplade till andras skapande (Regeringens skrivelse 2023/24:111).

Gastronomiskt inriktade projekt har inkluderats i de fall det handlar om hantverksmässig produktion eller traditionsbevarande. Turism-projekt ska ha en kulturprofil enligt definitionen av kultur ovan. Det kan till exempel handla om att restaurera eller vårda kulturmiljöer och byggnader, eller iordningställa lokaler för kulturarrangemang. Det kan även inkludera dokumentation, information och marknadsföring.

Våra bedömningar har gjorts från fall till fall och huvudsakligen utifrån projektens beskrivning. Om beskrivningen innehåller någon form av kulturanknytning har vi markerat projekten, och beskrivningarna har sedan granskats av ytterligare en person. Bedömningen av kulturanknytning medför ofta svåra gränsdragningsproblem. Vissa av de projekt som har inkluderats har starka kopplingar till kultur medan andra har svaga. Det förekommer att projekt med kulturanknytning endast har en begränsad del som är kulturellrelaterad.

Strategisk plan och Leader

För projekt inom Strategisk plan och Leader använder Kulturanalys en delvis annorlunda metod för att bedöma kulturanknytning, jämfört med de andra programmen. Det görs på grund av det stora antalet projekt som beviljas medel inom dessa program.

I Strategisk plans och Leaders fall har vi använt en lista med sökord för att fånga in projekt att gå vidare med till en manuell granskning av kulturanknytning. Projekt vars beskrivningar innehåller ett eller flera av sökorden har valts ut för en närmare granskning. Det betyder att vi inte har behövt läsa igenom alla projektbeskrivningar, utan bara de som innehåller något av sökorden. I filtreringen av projekt har vi använt delsträngsmatchning (s.k. *substring matching*) utifrån sökorden. Detta innebär att projekt med beskrivningar som innehåller sammansatta eller bestämda former av sökord, såsom ”naturresevatet”, fångas upp av sökordet ”reservat”.

Tabell 9. Sökord som använts för filtrering av projekt med kulturanknytning inom Strategisk plan och Leader 2025

kultur	medie	översätt	ljud	reklam
konst	spel	skådespel	smed	översätt
teater	miljö	kompositör	smide	artist
dans	histori	komponera	makare	koncert
musik	restaurer	sång	reklam	minne
muse	samling	regi	grafi	histori
hantverk	arkitek	dans	bok	reservat
film	digital	koreog	böcke	snickare
arkiv	arkeolo	foto	inspel	snick
gastronom	arkiv	inreda	tidning	utställning
bibliotek	författa	dekorer	video	galleri
formg	journalis	bild	radio	

I årets rapport har vi justerat listan av sökord som använts för att filtrera projekt med kulturanknytning inom Strategisk plan och Leader. Detta för att vi bedömt att vissa tidigare använda sökord har låg träffsäkerhet vad gäller att göra ett första urval av projekt med kulturanknytning. Vi har tagit bort två sökord som tidigare år förekom i listan (”sänd” respektive ”ljus”), samt lagt till två sökord (”utställning” respektive ”galleri”).

Urvalet av projekt resulterar i en lista med ett hanterligt antal projekt som sedan blivit underlag för de tabeller som presenteras i rapporten. I antalet projekt med kulturanknytning har vi inte räknat med projekt i det första urvalet, som efter den manuella granskningen bedömts inte ha kulturanknytning.

Beviljade EU-medel

I rapporten redovisas både antal projekt och beviljade medel. Anledningen till att vi redovisar beviljade medel i stället för utbetalda medel är att projekten har kommit olika långt. Ibland har projekten inte påbörjats när data samlas in. Oftast har de beviljade beloppen inte betalats ut än och de går därför inte att mäta som utbetalda.

EU-medlen är den del som finansieras av de europeiska struktur- och investeringsfonderna. EU-medel är inte detsamma som det totala beviljade beloppet, eller den totala finansieringen. I de flesta fall krävs en medfinansiering för att projekten ska beviljas medel; därför varierar andelen EU-medel i projekten.

Beslutsdatum

Bland projekt inom Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden har vi använt det första beslutsdatumet för att dela upp projekten på år. Från och med 2021 använder vi första beslutsdatum även för programmen Strategisk plan och Lokalt ledd utveckling genom Leader inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Bilaga 2. Tabeller

Tabell 10. Projekt med kulturanknytning 2021–2025, antal

År	2021	2022	2023	2024	2025
Program	Antal projekt med kulturanknytning	Antal projekt med kulturanknytning	Antal projekt med kulturanknytning	Antal projekt med kulturanknytning	Antal projekt med kulturanknytning
De regionala strukturfundsprogrammen	2	0	11	11	2
Det nationella regionalfundsprogrammet	9	0	0	1	1
Interreg	9	13	19	17	13
ESF+	1	1	3	4	6
Landsbygdsprogrammet	87	128	95	36	-
Lokalt ledd utveckling	49	82	63	16	-
Strategisk plan				21	20
Leader				66	111
Totalt	157	224	191	172	153

Kommentar: - betyder att uppgifter saknas.

Källa: Tillväxtverkets projektbank, Jordbruksverket och nationella programkontor.

Tabell 11. EU-medel beviljade till projekt med kulturanknytning 2021–2025, i tusental kronor

År	2021	2022	2023	2024	2025
Program	Medel till projekt med kulturanknytning	Medel till projekt med kulturanknytning	Medel till projekt med kulturanknytning	Medel till projekt med kulturanknytning	Medel till projekt med kulturanknytning
De regionala strukturfundsprogrammen	2 498	0	67 642	34 545	24 590
Det nationella regionalfundsprogrammet	25 949	0	0	262	5 360
ESF+	18 119	8 838	24 878	2 347	21 869
Landsbygdsprogrammet	14 150	22 835	24 218	7 300	-
Lokalt ledd utveckling	11 074	27 924	22 667	3 323	-
Strategisk plan			2 974	7 906	9 079
Leader			3 960	22 713	41 323
Totalt exkl. Interreg	71 790	59 597	146 339	78 396	102 221
Interreg	-	37 365	89 382	50 663	51 714
Totalt inkl. Interreg	-	96 962	235 721	129 059	153 935

Kommentar: Från och med 2022 redovisas de medel inom Interreg som gått till svenska parter, och inte hela beviljade summan per projekt.

Därför är medlen inte jämförbara med 2021. Ungefär 30 procent av de totala beviljade medlen till projekt med kulturanknytning inom Interreg gick till svenska parter 2021.

Källa: Tillväxtverkets projektbank, Jordbruksverket och nationella programkontor.

